

ინფორმაცია

ქ. ჭიათურის შპს „ა. დ. ვ. ტოგოს“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს წარმადობის გაზრდის მიზნით დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობა-ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვის პერიოდში შემოსული შენიშვნებისა და წინადადებების შესახებ

№	შენიშვნების და წინადადებების ავტორები	შენიშვნების და წინადადებების შინაარსი	პასუხი
1.	მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org	<p>გზშ ანგარიში არ არის შესრულებული სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მოთხოვნების დაცვით. გზშ ანგარიში არ მოიცავს: ინფორმაციას გარემოს დაცვის მიზნით შემოთავაზებული დაგეგმილი საქმიანობისა და მისი განხორციელების ადგილის ყველა გონივრული ალტერნატივის შესახებ, შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის, უმოქმედობის (ნულოვანი) ალტერნატივის შესახებ, რომელიც გულისხმობს საქმიანობის განუხორციელებლობის შემთხვევაში გარემოს არსებული მდგომარეობის ბუნებრივად განვითარების აღწერას, რომლის შეფასებაც შესაძლებელია არსებული ინფორმაციის გამოყენებით და მეცნიერულ ცოდნაზე დაყრდნობით;</p> <p>ინფორმაციას „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ კომპონენტებსა და მათ ურთიერთქმედებაზე დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებით შესაძლო პირდაპირი და არაპირდაპირი, კუმულაციური, ტრანსსასაზღვრო, მოკლევადიანი და გრძელვადიანი, პოზიტიური და ნეგატიური ზემოქმედების შესახებ, რომელიც გამოწვეულია: დაგეგმილი საქმიანობისთვის საჭირო სამშენებლო სამუშაოებით, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში, სადემონტაჟო სამუშაოებით.</p> <p>პროექტის საჭიროების დასაბუთებას; ტექნოლოგიური ალტერნატივებს, შესაბამისი დასაბუთებით,</p>	<p>გზშ-ს ანგარიში მოიცავს აღნიშნულ შენიშვნაში მოცემულ ინფორმაციას, რომლებიც გაზრდილია დოკუმენტში, მაგალითისთვის: დანადგარის შერჩევასთან დაკავშირებული ინფორმაცია წარმოდგენილია ქვეთავი 5.3-ში; ალტერნატივების ანალიზი - ქვეთავი 5.6-ში; რაც შეეხება ნარჩენების - შლამების მართვას, აღნიშნულის თაობაზე ინფორმაცია წარმოდგენილია გზშ-ს ანგარიშის 7.8.3 ქვეთავში და დანართი N3-ში. ის საკითხები რაც მეტ დეტალიზაციას და დაკონკრეტებას საჭიროებდა სამინისტროს მიერ აისახა პირობების სახით გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებაში. კერძოდ, კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს შლამებისა და მეორადი პროდუქციის (კუდების) მართვის ღონისძიებების შესახებ დეტალური ინფორმაციის წარმოდგენა სამინისტროში წელიწადში ერთხელ, ხოლო ტრანსპორტირება უნდა უზრუნველყოს ძარაგადაფარებული ავტოტრანსპორტის საშუალებით.</p>

		<p>გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ტექნოლოგიურ ალტერნატივას; საწარმოში წარმოქმნილი კუდების მართვის საკითხებს, წარმოქმნილი ნარჩენი შლამების მართვის საკითხების დეტალურ აღწერას;</p>	
3.	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ- გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>გზმ ანგარიშის დასაწყისშივე ვხვდებით არასწორ ინფორმაციას, რაც სხვადასხვა გზმ თუ სკოპინგის ანგარიშებიდან ინფორმაციის გადმოწერით არის განპირობებული. კერძოდ: • ტერმინთა განმარტებაში ვკითხულობთ, რომ სამინისტრო არის „საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო“; ქვეთავი 3.2 „გარემოსდაცვითი კანონები“ გადმოწერილია შპს „ბაჯო“-ს ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშიდან, რაზეც თავად გზმ ანგარიშში არსებული ჩანაწერიც მიუთითებს: „შპს „ბაჯო“-ს ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს გარემოზე ზემოქმედების ანგარიშის მომზადების პროცესში გათვალისწინებული კანონების ჩამონათვალი მოცემულია ცხრილში 3.1“. გარდა ამისა, გარემოსდაცვითი კანონების ჩამონათვალში ვხვდებით ძალადაკარგულ ნორმატიულ აქტებს: საქართველოს კანონი „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების შესახებ“; საქართველოს კანონი „ეკოლოგიური ექსპერტიზის შესახებ“; გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში არ მოიცავს კვლევის მეთოდოლოგიას და გარემოს შესახებ ინფორმაციის წყაროებს, გარდა ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედებასთან დაკავშირებული საკითხებისა; დოკუმენტში, საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ, არ არის წარმოდგენილი სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მათ მიერ გამოთქმული მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება</p>	<p>შენიშვნა გათვალისწინებულია, დოკუმენტი შეიცავს რედაქციული ხასიათის შეუსაბამოებს. რაც შეეხება წარმოდგენილ ძალადაკარგულ ნორმატიულ აქტებს, მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული ხარვეზი არსებით გავლენას არ ახდენს დოკუმენტის განხილვის, შეფასების და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, იგი ეცნობა საქმიანობის განმახორციელებელს წერილობით.</p> <p>გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის 7.1 პუნქტი მოიცავს ზემოქმედების შეფასების მეთოდოლოგიას და კრიტერიუმებს, ხოლო ინფორმაციის წყაროები და გამოყენებული ლიტერატურა წარმოდგენილია გზმ-ს მე-13-ე თავში. რაც შეეხება გარემოს შესახებ ინფორმაციის წყაროებს, დოკუმენტში წარმოდგენილია ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების საკითხები, წყლის დაბინძურების საკითხები და ნარჩენებით გამოწვეულ ზემოქმედებასთან დაკავშირებული საკითხები. რაც შეეხება ტერიტორიის სპეციფიკას, წლების მანძილზე ტერიტორია ანთროპოგენულად მთლიანად სახეცვლილია და წარმოადგენს საწარმოო ზონას.</p> <p>საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ არ არის წარმოდგენილი სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მათ მიერ გამოთქმული მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება, ვინაიდან როგორც სამინისტროში, ასევე ადგილობრივი თვითმართველობიდან ან მოსახლეობისგან სკოპინგის ეტაპზე რაიმე მოსაზრება და შენიშვნა არ შემოსულა. რაც შეეხება საზოგადოების ინფორმირების საკითხს აღნიშნული სრულად სამინისტროს კომპეტენციას განეკუთვნება, რომელიც უზრუნველყოფილი იყო როგორც სკოპინგის, ასევე გზმ-ს ეტაპზე.</p>

1.	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ- გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>საქმიანობისა და მისი განხორციელების ადგილის ალტერნატივების ანალიზის მთლიანი თავი გადმოწერილია შპს „სამნის“ მიერ შესრულებული შპს „ტოგოს“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს სკოპინგის ანგარიშიდან.</p> <p>საქმიანობის განმახორციელებელი თავად აღნიშნავს, რომ გზმ ანგარიშში განხილული უნდა იყოს განთავსების ტერიტორიის, ტექნოლოგიის, სიმძლავრეებისა და უმოქმედების (ნულოვანი) ალტერნატივა, თუმცა არ განიხილავს დაგეგმილი საქმიანობის და მისი ადგილმდებარეობის, ტექნოლოგიურ ალტერნატივებს დამატებითი ხარჯის გამო.</p>	<p>დოკუმენტი მოიცავს, ტერიტორიის, ტექნოლოგიის, სიმძლავრეებისა და უმოქმედების (ნულოვანი) ალტერნატივის ზოგად განხილვას. აღნიშნული განპირობებულია იმ გარემოებით რომ: საწარმო მოწყობილია წლების წინ, შესაბამისად აქვს ფუნქციონირებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურა. საწარმო ექსპლუატაციაში შევიდა 2001 წელს (გარემოსდაცვითი ნებართვის საფუძველზე). ტერიტორია მანამდეც ტექნოგენურად სახეცვლილი იყო და წარმოადგენდა სამრეწველო ზონას, ხოლო დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის სხვა აუთვისებელ ტერიტორიაზე განთავსება დამატებით უარყოფით ზეგავლენას მოახდენდა გარემოს ყველა კომპონენტზე, რაც მოცემულია წარმოდგენილ დოკუმენტში. რაც შეეხება ტექნოლოგიურ ალტერნატივას აღნიშნული განპირობებულია წლების მანძილზე აპრობირებულ მეთოდზე და ტექნოლოგიაზე.</p>
2.	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ- გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>1. ტერიტორიის არსებული ეკოლოგიური მდგომარეობის დახასიათებისას (თავი 5.7 „ტერიტორიის არსებული ეკოლოგიური მდგომარეობა“), ნახსენებია მხოლოდ ნიადაგისა და მცენარეული საფარის მდგომარეობა. საერთოდ არ არის განხილული ფაუნასთან დაკავშირებული საკითხი, რომელიც ასევე გარემოს მნიშვნელოვანი კომპონენტია.</p> <p>2. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში, მხოლოდ ჩამოთვლილია სახეობები და მათი ლათინური დასახელებებიც კი არ წერია: „ხეობის ფერდობებზე მცენარეული საფარი წარმოდგენილია ტყე-ბუჩქნარის სახით. ბუჩქების სახეობებია: თრიმლი, კუნელი, ასკილი, ზღმარტლი, ეკალა, მაყვალი და სხვა წვრილკენკროვანები. ხემცენარეებიდან გვხვდება მუხა, ცაცხვი, რცხილა, წიფელი, ნეკერჩხალი, ჯაგრცხილა, წვრილი ხურმა, თხილი, პანტა, მაჟალო და სხვ. (სურათი 6.1 და 6.2).“.</p> <p>3. ფაუნაზე ზემოქმედების შეფასების დროსაც, არ არის სახეობები დაზუსტებული. ასევე, ამ შემთხვევაშიც</p>	<p>1. როგორც მოგეხსენებათ წარმოდგენილი საპროექტო ტერიტორია ტექნოგენურად მთლიანად სახეცვლილია და ტერიტორიის და მის მიმდებარედ არსებული საწარმოების, მათი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ფაუნასთან დაკავშირებული საკითხი მნიშვნელოვან გარემოებად-დოკუმენტის ხარვეზად ვერ განიხილება, რაც ასევე ადგილის დათვალიერებითაც დასტურდება. გზმ-ს ანგარიშში ფაუნა ცალკე 6.13 პუნქტში „ობიექტის განთავსების ადგილის და გარემოზე არსებული მდგომარეობის ანალიზით“ არის წარმოდგენილი.</p> <p>2. ტერიტორიაზე და მის მიმდებარედ არ განიხილება მცენარეულ საფარზე და ფაუნაზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედება მისი ანთროპოგენური დატვირთვებიდან გამომდინარე, ვინაიდან რამდენადაც ცნობილია საწარმო არსებული და ფუნქციონირებადია.</p>

<p>ჩამონათვალი მხოლოდ ქართულ დასახელებებს მოიცავს და არა - ლათინურს: „ფერდობებზე არსებულ კლდოვან ხვრელებში ბინადრობენ: „მაჩვი, კვერნა, ყარყუმი (დედოფალა). ფრინველებიდან გვხვდება: ქორი, ძერა, ყორანი, მოლალური, შაშვი, ჩხიკვი, ბულბული. ქვეწარმავლებიდან: გველი, ხვლიკი. საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ, მდინარე ყვირილაში გვხვდება წვერა და ქაშაპი“.</p> <p>ფაუნაზე ზემოქმედების შეფასება მხოლოდ ვარაუდს ემყარება და არა დეტალურ საველე კვლევებს: „საპროექტო ტერიტორიის მდებარეობისა და ანთროპოგენური დატვირთვის (ცენტრალური საავტომობილო გზის სიახლოვე, საწარმოების არსებობა) გამო ტერიტორიაზე მსხვილი ძუძუმწოვრების არსებობის ალბათობა მიზერულია“ - ვკითხულობთ გზშ ანგარიშში. მნიშვნელოვანია, რომ ფლორასა და ფაუნაზე ზემოქმედება შეფასებულიყო არა მხოლოდ უშუალოდ საპროექტო ტერიტორიაზე, არამედ მიმდებარე ფერდობებზე.</p> <p>4. გზშ-ს მიხედვით ნედლეულის განთავსება ხდება ორ ბაქანზე, რომელიც მობეტონებულია მადნის გაფანტვისა და სანიაღვრე წყლებისაგან დაცვის მიზნით. თუმცა, როგორც გზშ ანგარიშში 5.1 სურათიდან ჩანს ნედლეული არ არის მობეტონებულ ბაქანზე განთავსებული. მნიშვნელოვანია, ეს საკითხი დაზუსტდეს.</p> <p>5. როგორც სკოპინგის ანგარიშში, გზშ ეტაპზეც, საქმიანობის განმახორციელებელი კვლავ იმეორებს რომ საწარმოს მშენებლობასთან დაკავშირებული პროცესი ხანმოკლეა, ამიტომ „გარემოზე ზემოქმედებაც ხანმოკლე“ და „უარყოფითი გავლენა უმნიშვნელო“ იქნება. აგრეთვე, სამუშაოთა მოცულობის და ხანგრძლივობის სიმცირიდან გამომდინარე, არ მოხდა</p>	<p>4.გზშ ანგარიშის 5.1 სურათი წარმოადგენს ე.წ „სკრინშოტს“. იხილეთ გზშ-ს ნახაზი 5.6 (სიტუაციური აგეგმარება), სადაც დაზუსტებულია ყველა ტექნიკური დეტალის განლაგება.</p> <p>5.რაც შეეხება საწარმოს მოწყობის ეტაპს (3 თვე), მოწყობის და ექსპლუატაციის დროს მოსალოდნელ მნიშვნელოვან უარყოფით ზემოქმედებას, გაცნობებთ, რომ ანგარიშის შეფასებით, ასევე წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დასტურდება, რომ მეორე ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობა სხვადასხვა ფუნქციური მოდულის განთავსებას და მოწყობას გულისხმობს და შეფასებულია გზშ-ს ანგარიშში.</p>
---	---

	<p>დეტალური გაანგარიშების ჩატარება. მნიშვნელოვანია, აღინიშნოს, რომ მიუხედავად საწარმოს მშენებლობის პერიოდისა (3 თვე) არ შეიძლება ითქვას რომ „გარემოზე ზემოქმედება ხანმოკლე“ იქნება, რადგან: • მცირე პერიოდის განმავლობაშიც კი გარემოზე შესაძლოა მოხდეს მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედება; • გარემოზე ზემოქმედება გრძელდება არა მხოლოდ მშენებლობის, არამედ საწარმოს ექსპლუატაციის პერიოდშიც.</p> <p>6. გზშ-ში წარმოდგენილი ცხრილი 7.2-ის მიხედვით, ფლორაზე და ფაუნაზე, ნიადაგზე, გრუნტის წყლებზე, ბუნებრივ ლანდშაფტებზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არაა, მაშინ როდესაც გზშ ანგარიშში ვერ ვხვდებით საფუძვლიან კვლევებს, რაც ზემოთწარმოდგენილ მოსაზრებას გაამყარებდა. ნიადაგსა და გრუნტის წყლებს რაც შეეხება, როგორც ანგარიშშია (სურათი 5.1) მითითებული, ნედლეული განთავსებულია პირდაპირ საპროექტო ტერიტორიაზე; შესაბამისად, ამან შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს როგორც ნიადაგზე, ასევე, გრუნტის წყლებზე, რაც არ არის შეფასებული.</p> <p>7. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში ზედაპირულ წყლებზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოხდებოდა. თუმცა, აღნიშნულ საკითხს სათანადო ყურადღება არ აქვს დათმობილი გზშ ანგარიშში. მართალია, დოკუმენტში ზედაპირულ წყალზე ზემოქმედებაზე ცალკე თავია, მაგრამ თავის შინაარსიც და მოცულობაც არასერიოზულია. ავტორები ზემოქმედების შეფასებისას მხოლოდ ერთი წინადადებით შემოიფარგლებიან: „წყალი ტექნოლოგიური პროცესის ერთ-ერთი აუცილებელი</p>	<p>6.წარმოდგენილი დოკუმენტით მეორე დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის პარალელურად უნდა კეთილმოეწყოს ტერიტორია, რომელიც შესაძლოა ამ ეტაპზე მოშანდაკებული არ იყოს, თავისი შესაბამისი სანიაღვრე არხებით. გადაწყვეტილების მიღების დროს მნიშვნელოვანია წარმოდგენილი პროექტი და დაგეგმილი ტექნიკური გადაწყვეტა. ნიადაგის და გრუნტის წყლებზე უარყოფითი ზემოქმედების შესამცირებლად განსახორციელებელი სამუშაოები იხილეთ გზშ-ს ნახაზი 5.6 (სიტუაციური აგეგმარება) სადაც დაზუსტებულია ყველა ტექნიკური დეტალი.</p> <p>7.როგორც ცნობილია ტერიტორიაზე დაგეგმილია ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის მოწყობა და ექსპლუატაცია, ასევე ზედაპირული წყალი (მდ. ყვირილა) საპროექტო ტერიტორიას პირდაპირ არ უკავშირდება. მდინარეს და საწარმოს შორის მდებარეობს სარკინიგზო ხაზი. გარდა ამისა საქმიანობის განმახორციელებელს პირობებით განესაზღვრა ჩამდინარე წყლების გამწმენდი დამატებით ტექნოლოგიური ხაზის ექსპლუატაციის დაწყებიდან 1 წლის ვადაში უზრუნველყოს წყლის გამწმენდი სისტემის ტესტირება და გაწმენდის ეფექტურობის შედეგების წარმოდგენა სამინისტროში. ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს გამწმენდი ნაგებობის ეფექტურობის კონტროლი და საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი ღონისძიებების განსაზღვრა, მათ შორის გამწმენდის ეფექტურობის გაზრდა;</p>
--	--	--

	<p>კომპონენტია, ამიტომ მნიშვნელოვანია ობიექტის წყალმომარაგების უზრუნველყოფა“.</p> <p>8. გზშ ანგარიშში ერთი მხრივ ვხვდებით ჩანაწერს, რომ ზედაპირულ წყლებზე ზემოქმედებასთან დაკავშირებით შემარბილებები ღონისძიებების გატარება საჭირო არ იქნება, თუმცა გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებების ჩამონათვალში (ცხრილი 9.2) განსაზღვრულია ზედაპირულ წყლებთან დაკავშირებული ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები. ეს ფაქტი საფუძველს გვაძლევს ვიფიქროთ, რომ საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ წარმოდგენილი შემარბილებები ღონისძიების გეგმა მხოლოდ ფორმალურ ხასიათს ატარებს და რეალურად არ მოხდება მისი განხორციელება.</p> <p>9. გზშ დოკუმენტში არ არის სათანადოდ განხილული საწარმოს საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში გარემოს პირვანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის გზები/საშუალებები. მე-11 თავში ვხვდებით მხოლოდ ზოგადი სახის ჩანაწერებს: „საწარმოს ლიკვიდაციის შემთხვევაში გარემოს წინანდელ სახემდე აღდგენის გზებისა და საშუალებების განსაზღვრად შემუშავდება საწარმოს ლიკვიდაციის პროექტი“; „ობიექტის ფუნქციონირების ხანგრძლივი შეწყვეტის ან კონსერვაციის შემთხვევაში, საქმიანობის სუბიექტი ვალდებულია შექმნას სალიკვიდაციო ჯგუფი, რომელიც დაამუშავებს ექსპლუატაციის ხანგრძლივი შეწყვეტის ან კონსერვაციის გეგმას“.</p> <p>10. რეგიონში მცხოვრები მოსახლეობა ხშირად უკმაყოფილებას გამოთქვამს სამრეწველო ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებულ პრობლემებზე. განსაკუთრებით პრობლემატურია შლამებისა და კუდების განთავსება. დამატებით ზემოქმედებად ითვლება მათი ტრანსპორტირება და დასაწყობება.</p>	<p>8.რაც შეეხება 9.2 პუნქტში მოცემულ შემარბილებელ ღონისძიებათა ჩამონათვალს, აღნიშნული წინააღმდეგობაში არ მოდის გზშ-ს იმ ჩანაწერთან, რომ „ზედაპირულ წყლებზე ზემოქმედებასთან დაკავშირებით შემარბილებები ღონისძიებების გატარება საჭირო არ იქნება“ პირიქით, როგორც ხშირ შემთხვევაში შემარბილებელი ღონისძიებები შესაძლოა ფარავდეს რამდენიმე სეგმენტს და ავსებდეს მათ, რაც ამ შემთხვევაში დოკუმენტის უარყოფით მხარედ არ შეფასდება. რაც შეეხება ვარაუდს რომ შემარბილებელი ღონისძიებები ფორმალურ ხასიათს ატარებს და არ განხორციელდება, ცდება გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის კომპეტენციას, აღნიშნულ საკითხებზე, კერძოდ კომპანიის მხრიდან პირობების და მათ შორის შემარბილებელი ღონისძიებების შესაძლო დარღვევებზე სახელმწიფო კონტროლს განახორციელებს სამინისტროს შესაბამისი უწყება.</p> <p>9.გზშ-ს დოკუმენტის მიხედვით შემუშავდება საწარმოს ლიკვიდაციის პროექტი, ობიექტის ფუნქციონირების ხანგრძლივი შეწყვეტის ან კონსერვაციის შემთხვევაშიც, ასევე საქმიანობის სუბიექტი ვალდებულია შექმნას სალიკვიდაციო ჯგუფი, რომელიც დაამუშავებს ექსპლუატაციის ხანგრძლივი შეწყვეტის ან კონსერვაციის გეგმას. აღნიშნული საკითხი გათვალისწინებულია გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.</p> <p>10. ნედლეულის და სამრეწველო ნარჩენების ტრანსპორტირების საკითხი გათვალისწინებულია გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, კერძოდ საქმიანობის განმახორციელებელს პირობის სახით განესაზღვრა დამატებით ტექნოლოგიური ხაზის ექსპლუატაციაში გაშვებამდე წარმოადგინოს ნედლეულის-მანგანუმის მადნის და მზა პროდუქციის ტრანსპორტირების მარშრუტები, სქემა. ასევე უზრუნველყოს</p>
--	---	---

		<p>გზმ ანგარიშშის მე-7 დანართში ვკითხულობთ, რომ საწარმოო პროცესში წარმოქმნილი შლამებისა და კუდების საბოლოო განთავსება მოხდება „1. მდ. ნეკრისის ხეობაში ცოფის ქარხნების ყოფილ სანაყაროზე; 2. ღურღუმელას ყოფილ შლამსაცავზე“; - ბოლო რამოდენიმე წელია, თავად ჯორჯიან მანგანუმის და სხვადასხვა მანგანუმის გამამდიდრებელი საწარმოს წარმომადგენლები საუბრობენ, რომ ღურღუმელას შლამსაცავზე ნარჩენების განთავსება უკვე შეუძლებელია (ტერიტორია უკვე გადავსებულია), ამიტომ უნდა მოხდეს შლამსაცავისათვის ახალი ტერიტორიის შერჩევა.</p> <p>დოკუმენტის მე-7 დანართშიც ღურღუმელას შლამსაცავი მოხსენიებულია, როგორც „ყოფილი შლამსაცავი“.</p> <p>საჯარო განხილვაზე, ამ საკითხთან დაკავშირებით შპს „სამნი“-ს წარმომადგენლებმა გვიპასუხეს, რომ ჯერ შლამების განთავსების საკითხი საბოლოოდ გადაწყვეტილი არ არის და მომავალში მოხდება ამ საკითხის დაზუსტდება. კანონმდებლობის მიხედვით, გზმ ანგარიშის ეტაპზე უკვე უნდა იყოს განხილული ნარჩენების განთავსებისა და ტრანსპორტირების საკითხი სრულყოფილად</p>	<p>ნედლეულის, შლამებისა და კუდების ტრანსპორტირება ძარაგადაფარებული ავტოტრანსპორტის საშუალებით;</p> <p>რაც შეეხება შლამებისა და კუდების საბოლოო განთავსების ადგილს აღნიშნული საკითხი რეგულირდება გზმ-ს დანართი N3 გათვალისწინებული ხელშეკრულებით. ხოლო რაც შეეხება საჯარო განხილვაზე გამოთქმულ მოსაზრებას, რომ საბოლოოდ ჯერ არ არის დაზუსტებული შლამების განთავსების საკითხი - აღნიშნულმა საკითხებმა გადაწყვეტილების პროცესშიც ჰპოვა ასახვა, კერძოდ როგორც უკვე აღნიშნეთ კომპანიას პირობის სახით დაუდგინდა, რომ უზრუნველყოს შლამებისა და მეორადი პროდუქციის (კუდების) მართვის ღონისძიებების შესახებ დეტალური ინფორმაციის წარმოდგენა სამინისტროში წელიწადში ერთხელ;</p>
4	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ- გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>2018 წლის 19 ივლისს ჭიათურის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ შენობაში ჩატარდა გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვა. საჯარო განხილვის დღეს მწვანე ალტერნატივას თანამშრომლები იმყოფებოდნენ ქ. ჭიათურაში. როგორც მოსახლეობასთან საუბრისას გაირკვა, პროექტის ზეგავლენის ქვეშ მოქცეული მოსახლეობა დაგეგმილი საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციას საერთოდ არ ფლობდა;</p>	<p>2018 წლის 19 ივლისს საჯარო განხილვაზე განემარტა მწვანე ალტერნატივას, რომ კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად ინფორმაცია განთავსდა როგორც სამინისტროს, ასევე ადგილობრივი თვითმართველობის ელ. მისამართზე, ასევე განცხადება განთავსდა თვითმართველობის საინფორმაციო დაფაზე, ასევე განემარტათ, რომ ჭიათურაში ადგილობრივი ბეჭვითი გაზეთები არ გამოდის. რაც შეეხება გზმ-ისადმი დაქვემდებარებული საქმიანობის განხორციელების უახლოეს საჯარო ადგილას ინფორმაციის გავრცელებას, დამკვიდრებულ ტრანსპორტის გაჩერებაზე, სკოლასთან, სავაჭრო ცენტრთან და ა.შ</p>

	<p>საჯარო განხილვის მსვლელობისას სამინისტროს წარმომადგენელმა განმარტა, რომ სამინისტროს მიერ ინფორმაციის გავრცელება შემოიფარგლა მხოლოდ საჯარო დაწესებულებების ვებ-გვერდზე განცხადების გამოქვეყნებით. ასევე, გზშ ანგარიში მიეწოდა ჭიათურის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციას. საჯარო განხილვაზე სამინისტროს წარმომადგენელმა ასევე დასძინა, რომ სკოპინგის ეტაპზე ინფორმაცია საჯარო განხილვის შესახებ უფრო ეფექტური გზით უნდა გამოქვეყნდეს. გაუგებარია, რატომ არ ჩათვალეს გზშ ანგარიშის საჯარო განხილვის ეტაპზე იგივე ძალისხმევა გაეწიათ ინფორმაციის გავრცელებისათვის. გამომდინარე იქედან, რომ რეგიონში მცხოვრები მოსახლეობის დიდი ნაწილი ინტერნეტს საერთოდ არ იყენებს, გამოდის რომ ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირებულობისათვის არაფერი გაკეთებულა. საჭიროა, ინფორმაციის გავრცელება მოხდეს საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომ ადგილებზე. ამის ვალდებულება სამინისტროს კანონმდებლობით აქვს განსაზღვრული, კერძოდ სამინისტრო/დამგეგმავი ორგანო ვალდებულია საჯარო განხილვის ჩატარების შესახებ ინფორმაცია განათავსოს როგორც სამინისტროსა და შესაბამისი ადმინისტრაციული ორგანოების ვებ-გვერდებზე, ასევე გზშ-ისადმი დაქვემდებარებული საქმიანობის განხორციელების უახლოეს საჯარო ადგილას, ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილას: ტრანსპორტის გაჩერებაზე, სკოლასთან, სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებასთან, სავაჭრო ცენტრთან, ფოსტის ოფისთან ან/და საზოგადოებრივი თავშეყრის სხვა ადგილებთან. განცხადების სამინისტროს ვებ-გვერდზე განთავსება და გზშ ანგარიშის ქ. ჭიათურის ადმინისტრაციაში წარდგენა მოსახლეობის ინფორმირებას და პროცესში ჩართვას არ</p>	<p>განგიმარტავთ, რომ სამწუხაროდ ხშირ შემთხვევებში ეს ტერიტორიები არ არის სათანადოდ კეთილმოწყობილი, აღნიშნული განცხადებებისთვის არ არის გამოყოფილი სპეციალური ადგილი შესაბამისი საინფორმაციო დაფით. მიუხედავად აღნიშნულისა სამინისტრომ გამოიყენა მის ხელთ არსებული ყველა რესურსი, რათა მოხდეს მოსახლეობის ინფორმირება.</p>
--	---	---

		<p>უზრუნველყოფს, რაც გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის, ორკუსის კონვენციის, გარემოს დაცვის შესახებ კანონის და „საჯარო განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის №2-94 ბრძანების მოთხოვნების უხეში დარღვევაა.</p>	
--	--	--	--